

„Právo a spravodlivosť - predpoklady fungujúcej spoločnosti“

Fungujúca spoločnosť, v ktorej platí právo a spravodlivosť, sa nerodí zo dňa na deň a nefunguje švihnutím čarovného prútika. Pri zamyslení sa nad tým, ako by takáto spoločnosť mala vyzeráť, som nešla príliš ďaleko, práve naopak.

Základom každej fungujúcej spoločnosti sú ľudia a ich vzájomné vzťahy, základnou bunkou spoločnosti je rodina. Pozrela som sa teda na to, ako to s právom a spravodlivosťou vyzerá u nás doma. Bežné, pre mnohých každodenné rodinné záležitosti, v ktorých si chce každý uplatniť svoje právo a očakáva spravodlivosť, mi dali odpoveď na to, čo nesmie chýbať a čo je predpokladom fungujúcej spoločnosti.

Problémy v našej domácnosti sú časté a aj kvôli našej izbe sa často hádame. Máme so sestrou spoločnú izbu, a to spôsobuje veľké problémy. Keďže sme sem-tam nechali nejakú tá neodpratanú vec, bolo to ako magnet na ďalšie hádky. Nikto nechcel neporiadok v izbe, no nikomu sa nechcelo upratať ho po tej druhej. Tak sme stanovili pravidlá. Každý z nás dostane kus izby, teda bude mať svoju časť izby oddelenú. Bude sa musieť o ňu starať a bude pekne vidno, kto na to dbá a kto nie. Aj v zdanlivo bežnom probléme ako je neporiadok, musia platiť pravidlá a musí byť uplatnená spravodlivosť.

Niekedy, keď dostaneme čokoládu, tak si ju musíme so súrodencami rozdeliť, lebo sme štyria. Keďže každý chce čo najviac čokolády, delíme to nespravodlivo a mnohokrát sa stane, že niekto z nás má o polovicu menší kúsok ako ten druhý. Preto sme sa často hašterili a naťahovali. Potom sme si však uvedomili, že hádky nemajú zmysel, a tak sme našli spôsob, aby bola „aj ovca celá aj vlk sýty“. Jeden z nás rozdeľuje, ostatní si vezmú a ako posledný si berie ten, kto rozdeľoval. Ak čokoládu rozdelil nespravodlivo, ostal mu ten najmenší kus. Preto sa snaží rozdeľovať čo najspravodlivejšie, aby dostal rovnaký kúsok ako ostatní. Učí nás to byť nielen spravodlivými, ale aj zodpovednými.

Ako rodina vlastníme pole, na ktorom si pestujeme aj vlastnú BIO zeleninu, pretože je

zdravšia ako z obchodu. No hádky nás neminú ani na poli. Napríklad, keď zbierame zemiaky, stále boli hádky, že ten robí pomaly, ten sa zas ulieva a podobne. Riešenie je jednoduché a pritom nám to trvalo dosť dlho nájsť ho! Každý bude zbierať vlastný riadok a je len na ňom, či to bude robiť hodinu alebo dve. Takto sme vyriešili už mnoho situácií na poli a v záhrade.

Cestovanie je vo veľkej rodine veľká záležitosť, preto potrebujeme aj väčšie auto. My máme sedemmiestne auto, no používame len šesť miest. Vpredu sedia moji rodičia a vzadu pri okne sedí moja malá sestra, ktorá potrebuje autosedačku. Na nás zvýšia iba dve miesta vzadu a jedno miesto na rozkladacej sedačke v kufri. Pre mňa je to nepohodlné a zdá sa, že pre mojich súrodencov tiež. Nikto nechce sedieť v kufri a skoro každú cestu sme sa naťahovali. Riešenie bolo jednoduché, vymyslel ho náš ocko. Každý z nás bude sedieť v kufri jeden mesiac. Potom ho vystrieda druhý, a tak si vymeníme miesta. Je to spravodlivé a každý z nás s tým súhlasí.

Keď som sa nad tým zamyslela, zistila som, aký veľký význam má uplatňovanie práva a spravodlivosti vo fungujúcej spoločnosti. Každá ľudská populácia musí mať pravidlá, aby dokázala fungovať, tak ako ja a moji súrodenci. V živote sa musíme vedieť deliť, nie len očakávať, že nám bude dané. V živote je potrebné konať zodpovedne a spravodlivo. Aby sme žali plody toho, čo sme v spoločnosti zasiali, musíme sa o ne starať spoločne, každý podľa svojich darov, času a možnosti, ktoré mu boli dané. Prekážky, ktoré nás v živote stretnú je ľahšie prekonávať spoločne a o problémy sa podeliť, ich vyriešenie môže byť jednoduchšie a rýchlejšie.

Pre všetko, čo nás v rodine stretlo, sme našli riešenie a náš rodinný život je oveľa príjemnejší. Každá fungujúca spoločnosť, v ktorej sa uplatňuje právo a spravodlivosť by si vždy mala ceniť človeka, vážiť si vzťahy, ktoré má a spoločne nachádzať riešenia pre akékoľvek situácie, ktoré jej život prinesie. Iba tak v nej bude neustále pulzovať život a všetko bude fungovať tak, ako má.